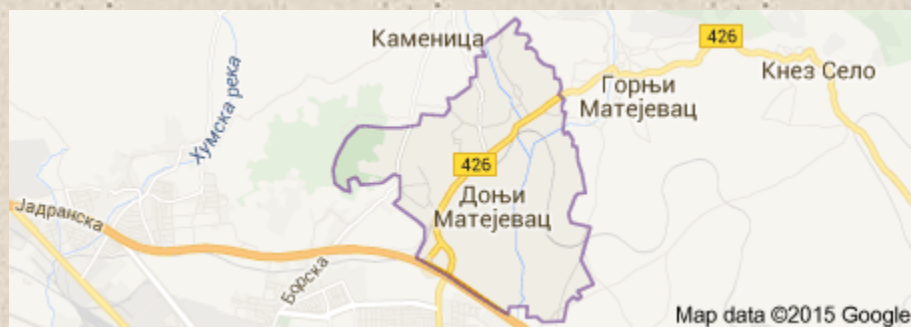

Доњи Матејевац

Доњи Матејевац је насељено место у градској општини Пантелеј на подручју града Ниша у Нишавском округу. Налази се у Нишкој котлини на око 7 км североисточно од центра Ниша. Према попису из 2011.године било је 831 становник.

До Доњег Матејевца се може доћи приградским линијама 15 ПАС Ниш - Доњи Матејевац - Горњи Матејевац - Кнез Село и линијом 15Л Трг Краља Александра - Доњи Матејевац - Горњи Матејевац.

Преисторијски и антички налази у атару Доњег Матејевца указују на давну насељеност сеоског простора. Сакрални објекти - цркве и црквишта - у атарима Доњег и Горњег Матејевца и посебно топоним Метох брдо са црквом Свете Тројице, упућују на средњовековну насељеност ових двају села и то у облику подложничких села на црквеном властелинству. На стару средњовековну насељеност оба села посредно указује и турски попис из 1498. године у којем се помињу оба села. Доњи Матејевац, Ослобођење од Турака га затиче као природно ратарско, виноградарско и сточарско село са развијеним воденичарством. Иако напредно село, чији су поједини боље стојећи домаћини почели да откупљују земљу још за „читлучка времена“, многи становници су се радо бавили и пчеларством. Нека домаћинства су се оријентисала и на каменорезаштво.

Близина Ниша и могућности запошљавања у градској привреди подстакли су после Другог светског рата, нарочито после 1960. године, емиграцију једног дела радно способног становништва, што је довело до опадања броја становника. Паралелно с тим текао је процес професионалне и радне реструктуризације села у правцу радничких и мешовитих занимања, као и преображај села у тип приградског насеља, али су се у изгледу насеља руралне карактеристике и даље задржале. Са асфалтирањем пута према Горњем Матејевцу и Кнез Селу 1966—1967. године и са увођењем добрих саобраћајних веза, процес исељавања је успорен а ојачала дневна миграција. Истовремено испољиле су се нове тенденције засељавања радничких придошлица из удаљенијих крајева, као и појава градње пољских кућа (викендица)

Због геоморфолошких и климатских погодности овај крај је вековима био препознатљив по воћарско-виноградарској производњи, која је у транзиционим процесима замрла али се последњих година скромно обнавља кроз очувану традицију породичних винарија и подрума.

Матејевачка берба

Традиционална манифестација виноградима, грожђу и вину у част, која се сваког септембра одржава у центру села, након чега и званично почиње берба у овом крају.

Храм светог Архангела Михаила у Доњем Матејевцу

Црква у Доњем Матејевцу подигнута је 1838. године, а освећена је 1842. године за време владике Никифора. Црква је једнобродна базилика са олтаром, укупних димензија 15 x 8 метара, без прозора, осим три мала светларника и два отвора на врху свода Цркве који имају улогу вентилације. Живописана је 1872. године по канонима Цркве.

Храм свете Петке у Доњем Матејевцу

Црква свете Петке подигнута је на темељима старе богомоље из периода Римског царства. Налази се у подножју Чегра на свега неколико десетина метара од споменика подигнутог у част чегарским јунацима. По предању у овој Цркви се причестио Стеван Синђелић са својом војском полазећи у бој. Црква је дуго била у рушевинама, све до прославе двестогодишњице битке на Чегру, када је Влада Републике Србије преко Завода за заштиту споменика подигла нову Цркву из темеља уз претходна археолошка ископавања која су потврдила постојање црквеног објекта.

